

باسمه تعالی

آیین نامه مقررات پذیرش و نشر انتشارات دانشگاه الزهراء(س)

به منظور تعیین خط مشی منطبق باسیاست های دانشگاه و نیز استانداردهای علمی در امر چاپ و نشر، آیین نامه پذیرش و نشر کتاب به شرح زیر در شورای انتشارات دانشگاه مورد تصویب قرار گرفت.

ماده ۱: اهداف

انتشارات دانشگاه الزهراء(س) هدفهای زیر را از طریق نشر کتاب های علمی به صورت چاپی و الکترونیکی در نظر دارد:

- ۱-۱ گسترش مرزهای دانش
- ۱-۲ سهولت دستیابی به آثار ارزنده علمی، فنی، ادبی، فرهنگی و هنری جامعه
- ۱-۳ تقویت بنیه علمی جامعه دانشگاهی
- ۱-۴ تشویق پژوهشگران، پدیدآوردگان و مترجمان دانشگاهی به نگارش آثار ارزنده
- ۱-۵ تأمین منابع درسی دانشگاهی
- ۱-۶ کمک به ارتقای کیفی جامعه دانشگاهی
- ۱-۷ زمینه سازی برای نهادینه کردن فرهنگ مکتوب در سطح دانشگاه و جامعه

ماده ۲: تعاریف

تعریف اصطلاحات به کار رفته در این آیین نامه به شرح زیر است:

- ۲-۱ انتشارات دانشگاه: منظور از انتشارات در این آیین نامه، عبارت از آثاری است که با تصویب شورای انتشارات به صورت های مختلف چاپ و منتشر می گردد .
- ۲-۲ اثر: شامل تألیف، تصنیف ، تدوین و گردآوری، تصحیح انتقادی، ترجمه، تحشیه، و هرگونه پژوهشی که قابل چاپ و نشر باشد.

۲-۲-۱ **تألیف:** مجموعه‌ای از داده‌های علمی و نظریات پذیرفته شده است که بر اساس تحلیل جدید و یا ترکیب مبتکرانه ساماندهی شده و محتوای آن حاصل فکر و اندیشه‌ی شخص پدیدآورنده اثر می‌باشد و معمولاً توأم با نقد و نتیجه‌گیری است.

۲-۲-۲ **تصنیف:** مجموعه‌ای است که پیام اصلی آن بر اساس دیدگاهها و نوآوری‌های علمی نویسنده یا نویسندگان و همراه با تحلیل یا نقد دیدگاه‌های دیگران در یک موضوع مشخص می‌باشد به گونه‌ای که حداقل یک سوم کتاب را دیدگاه‌های جدید نویسنده یا نویسندگان تشکیل می‌دهد هر چند که ممکن است آنها را قبلاً در مقالات خود منتشر کرده باشند.

۲-۲-۳ **تدوین (گردآوری):** مطالب یا داده‌هایی هدفمند و منسجم است که از جمع‌آوری و تنظیم مطالب آثار اشخاص یا منابع دیگر حاصل شده و در یک مجموعه گردآوری می‌شود.

۲-۲-۴ **تصحیح انتقادی:** معرفی نسخه‌های موجود در جهان، تشخیص صحیح‌ترین و نزدیک‌ترین نسخه به زمان حیات مؤلف، ارائه روش تحقیق، شرح و توضیح مستندات متن، ذکر مآخذ و منابع مورد استفاده با استناد به شواهد و کتاب‌شناسی آن، تکمیل نقایص چه در عبارت و چه در محتوای داوری که در بهترین برداشت و نظایر آن می‌باشد.

(رشته تخصصی مصحح باید با موضوع کتاب منطبق باشد)

۲-۲-۵ **ترجمه:** برگردان کتاب از زبان‌های خارجی به زبان فارسی یا برعکس است که با حفظ اصالت متن اصلی انجام می‌شود.

۲-۲-۶ **تحشیه:** تنظیم بیانات و گفتار علمی صاحب اثر و اضافه نمودن توضیحات و حواشی و تعلیقات ضروری و توضیحی بر آن

۲-۳ **صاحب اثر:** شخص یا اشخاص حقیقی و حقوقی که اثر را به یکی از صورت‌های ذکر شده در بند ۲-۲ تهیه و ارائه نموده است.

۲-۴ **چاپ:** فرایند تهیه، تولید و پخش اثر

۲-۵ قرارداد: سندی است که به منظور ایجاد تعهد بین صاحب اثر و دانشگاه تنظیم و مبادله می‌شود و در آن مواردی همچون میزان حق الزحمه، نحوه پرداخت، شیوه و مقطع زمانی تحویل اثر، تعداد صفحات، شمارگان و ضوابط چاپ و انتشار مشخص می‌گردد.

۲-۴-۱ حق الزحمه: مبلغی است که طبق قرارداد، موضوع بند ۲-۲ از طرف دانشگاه به صاحب اثر پرداخت می‌شود.

۲-۴-۲ صفحه: بخشی از اثر با قطع وزیری است. در خصوص آثاری که دارای فرمول و شکل‌های متعدد و یا در سایر قطع‌ها هستند تعداد صفحات با تشخیص شورای انتشارات تعیین می‌شود.

۲-۵ ویرایش: انجام هر گونه حک در یک متن که از نظر کیفیت به سه صورت ویرایش علمی، ادبی و فنی انجام می‌شود.

ماده ۳ شورای انتشارات دانشگاه الزهراء (س)

۳-۱ شورای انتشارات دانشگاه از اعضای زیر تشکیل می‌شود:

- معاون پژوهشی و فناوری دانشگاه به عنوان رئیس شورا
- مدیر امور پژوهشی دانشگاه
- مدیر پژوهشی هر دانشکده یا پژوهشکده
- دو نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه که دارای سوابق ارزنده در امر پژوهش و انتشارات بوده و به پیشنهاد معاون پژوهشی و فناوری و حکم رئیس دانشگاه معرفی می‌شوند.
- مسئول انتشارات به عنوان دبیر شورا

۳-۲ جلسات شورا حداقل ماهی یکبار تشکیل و با حضور دو سوم کل اعضا رسمیت می‌یابد. تصمیمات با نصف به اضافه یک حاضرین قابل اجرا است.

۳-۳ غیبت غیرموجه بیش از سه جلسه متوالی یا پنج جلسه متناوب در یک سال هر یک از مدیران پژوهشی به معنی استعفای وی تلقی شده و رئیس دانشکده یا پژوهشکده مربوطه فرد دیگری را به معاون پژوهشی و فناوری پیشنهاد می‌دهد.

تبصره ۱: شورا می‌تواند در صورت لزوم از افراد صاحب نظر برای بررسی و اظهار نظر دعوت نماید. نظر این افراد جنبه مشورتی داشته و در شورا حق رأی نخواهند داشت.

ماده ۴: وظایف و اختیارات شورای انتشارات دانشگاه

- ۴-۱ تعیین سیاست‌ها، خط‌مشی‌ها و اولویت‌های نشر دانشگاه در چهارچوب هدف‌های تصریح شده در ماده ۱ این آیین‌نامه
- ۴-۲ تنظیم و تصویب آیین‌نامه انتشارات
- ۴-۳ بررسی و اعلام نظر در خصوص چاپ، تجدید چاپ و نشر کتب و آثاری که توسط اعضای هیأت علمی آموزشی یا پژوهشی برای انتشار ارائه شده است.
- ۴-۴ شورا می‌تواند علاوه بر کتاب‌هایی که از طرف صاحب اثر برای چاپ ارائه می‌شود کتب و آثار سودمند و معتبر را برای ترجمه و تألیف به متخصصین پیشنهاد کند.
- ۴-۵ تعیین اولویت نوبت چاپ آثار مصوب
- ۴-۶ شورا می‌تواند از طریق مشارکت با صاحب اثر و یا ناشران داخلی و خارجی و بر اساس قرارداد اثری را منتشر کند.
- ۴-۷ شورا موظف است از عدم ترجمه کتاب پیشنهادی توسط مرکز نشر دانشگاهی و سایر مراکز پژوهشی و دانشگاهی اطمینان حاصل نماید.

۴-۸ تعیین داور از بین افراد پیشنهادشده توسط دانشکده یا پژوهشکده مربوطه و بررسی نظر داوران و اظهار نظر نهایی در مورد نشر آثار پیشنهادی

ماده ۵: شرایط عمومی پذیرش و نشر

۵-۱ حداقل یک نفر از صاحبان اثر از اعضای هیأت علمی آموزشی یا پژوهشی باشد.

۵-۲ در مورد آثار ترجمه‌ای، باید ترجمه از آخرین چاپ کتاب بوده و یک نسخه از تصویر متن اصلی ارائه گردد.

۵-۳ کتاب مورد ترجمه می بایست حداقل ۶۰٪ سرفصل درس یا دروس مصوب دانشگاهها و مراکز آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی را پوشش دهد. در گروه علوم انسانی حداقل ۵۰٪ درصد پوشش قابل قبول است.

۵-۴ موضوع کتاب ترجمه شده در رابطه با رشته تخصصی مترجم باشد یا مترجم موضوع کتاب را تدریس کرده باشد.

۵-۵ از انتشار آخرین چاپ آثار ترجمه بیش از پنج سال نگذشته باشد (مگر در باره کتاب های مرجع که تشخیص آن به عهده شورای انتشارات است).

۵-۶ آثاری که برای ترجمه ارائه شده‌اند در صورتی که از سوی مرکز نشر دانشگاهی و سایر مراکز پژوهشی و دانشگاهی زیر چاپ باشند، قابل بررسی نیستند.

۵-۷ در صورتی که دانشگاه مایل به تجدید چاپ کتاب نباشد، صاحب اثر می‌تواند با اخذ مجوز از دانشگاه به چاپ کتاب توسط ناشر دیگر اقدام کند.

ماده ۶: مراحل پذیرش و نشر

۶-۱ اثرهای پیشنهادی به همراه فرم‌های مربوطه پس از موافقت گروه تخصصی و شورای پژوهشی دانشکده/پژوهشکده برای ارزیابی نهایی به شورای انتشارات دانشگاه ارسال می‌شود.

۲-۶ نویسنده یا مترجم موظف است سه نسخه از متن کامل اثر پیشنهادی را به صورت تایپ شده و همراه با لوح فشرده آن، به همراه فرم‌های تکمیل شده به گروه مربوطه ارائه دهد.

۳-۶ با تشخیص شورای انتشارات آثار ارائه شده جهت ارزیابی برای حداقل دو داور ارسال می شود.

۴-۶ شورای انتشارات حداکثر پس از سه ماه از تاریخ دریافت اثر، نتیجه بررسی و نظر شورای انتشارات را کتباً به اطلاع صاحب اثر خواهد رساند.

تبصره ۲: در طی این مدت صاحب اثر نمی‌تواند اثر خود را به ناشر دیگری برای چاپ ارائه دهد و در صورت ارائه به ناشر دیگر، متعهد به پرداخت هزینه‌های دانشگاه می‌باشد.

۵-۶ به آثاری که در انتشارات دانشگاه به چاپ می‌رسد، یک شماره ترتیب و در صورت تجدید چاپ، یک شماره نوبت چاپ اختصاص خواهد یافت.

۶-۶ در بالا و سمت چپ روی جلد کتاب‌ها، نشانه دانشگاه الزهراء^س و شماره ترتیب و در پشت جلد و پایین صفحه، شابک قرار می‌گیرد.

تبصره ۳: در صورت مشارکت با ناشران داخلی و خارجی، روی جلد نشانه دانشگاه الزهراء^س و نشانه ناشر همکار و در صفحه شناسنامه عبارت (با همکاری...) قید می‌شود.

۷-۶ ویرایش زبانی، فنی و محتوایی آثار نویسندگان مطابق شیوه نامه پیوست انتشارات خواهد بود.

۸-۶ تصمیم‌گیری درباره نوع ویرایش، حروف چینی، قطع کتاب، نوع چاپ، تعداد جلدها و نسخه‌ها (شمارگان) با هماهنگی صاحب اثر و شورای انتشارات خواهد بود.

ماده ۷: حقوق دانشگاه و صاحبان اثر

۷-۱ قرارداد چاپ و انتشار آثاری که به تصویب شورای انتشارات رسیده است بین معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه از یک طرف و صاحب اثر از سوی دیگر منعقد می‌شود. قرارداد برای هر اثر، جداگانه تنظیم خواهد شد.

تبصره ۴: در طول مدت قرارداد همه حقوق مادی و معنوی اثر متعلق به دانشگاه خواهد بود.

۷-۲ حق الزحمه صاحب اثر طبق ماده ۸ آیین نامه انتشارات پرداخت می‌گردد. مدت و نحوه پرداخت حق الزحمه در قرارداد معین خواهد شد.

ماده ۸: حق الزحمه صاحب اثر:

۸-۱ حق الزحمه صاحب اثر در نوبت اول چاپ با توجه به نوع و کیفیت اثر و با تأیید شورای انتشارات طبق رابطه زیر محاسبه و پرداخت می‌شود:

حق الزحمه صاحب اثر در نوبت اول چاپ = شمارگان \times (۱۰٪ الی ۱۶٪) قیمت پشت جلد

رتبه صاحب اثر	درصد قیمت پشت جلد
استاد	۱۶ درصد
دانشیار	۱۴ درصد
استادیار	۱۲ درصد
مرئی	۱۰ درصد

تبصره ۵: خرید دائم امتیاز چاپ کتاب برای همیشه در همه نوبت‌های چاپ با پیشنهاد مؤلف یا انتشارات دانشگاه و تأیید شورای انتشارات امکان‌پذیر است در این صورت حق الزحمه صاحب اثر طبق رابطه زیر محاسبه و پرداخت خواهد شد:

حق الزحمه صاحب اثر در خرید دائم کتاب = $\frac{1}{5} \times \text{شمارگان} \times (10\% \text{ الی } 16\%)$ قیمت پشت جلد

برای چاپ‌های بعدی چنانچه اثر نیاز به تجدید نظر داشته باشد، متناسب با میزان تجدید نظر انجام شده، و بر اساس توافق صاحب اثر و شورای انتشارات، قرارداد جدیدی منعقد می‌شود.

در این صورت حق الزحمه صاحب اثر با توجه به نوع و کیفیت اثر خواهد بود.

۲-۸ حق الزحمه صاحبان اثر در چاپ‌های بعدی با توجه به اهمیت کتاب و میزان تجدید نظر به عمل آمده در آن بین ۸ تا ۱۴ درصد قیمت کتاب ضربدر شمارگان خواهد بود.

۳-۸ شورای انتشارات می‌تواند در موارد مقتضی و در صورت موافقت طرفین (شورا و صاحب اثر) حداکثر ۳۰ درصد حق الزحمه متعلق به صاحب اثر رادر فاصله زمانی تعیین شده توسط شورای انتشارات، به صورت عین کتاب چاپ شده و با ۴۰٪ تخفیف از قیمت روی جلد و یا وجه معادل آن را در اختیار صاحب اثر قرار دهد. باقی مانده حق الزحمه صاحب اثر در دو نوبت پس از فروش حداقل ۵۰ و ۸۰ درصد کتاب پرداخت می‌شود.

ماده ۹: حق الزحمه داوری و ویرایش

۱-۹ به متخصصانی که به ارزشیابی اثر می‌پردازند متناسب با حجم کتاب، نوع میزان کار و تشخیص شورای انتشارات حق الزحمه حداقل ۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال و حداکثر ۱۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال پرداخت می‌شود.

۲-۹ به ویراستاران اثر متناسب با نوع ویرایش و میزان کار به ازای هر صفحه ۳۰۰ کلمه‌ای (قطع

وزیری) حق الزحمه‌ای به شرح زیر پرداخت می‌شود:

نوع ویرایش	حداکثر (ریال)
ویرایش توأم ادبی و فنی فارسی	۳۰/۰۰۰
ویرایش علمی متن فارسی	۴۰/۰۰۰
ویرایش علمی متن غیرفارسی	۵۰/۰۰۰

ماده ۱۰: قیمت ، تخفیف، اهدا و مبادله

۱-۱۰ قیمت پشت جلد کتاب در انتشارات دانشگاه به صورت زیر محاسبه می‌شود:

قیمت هر نسخه از کتاب = $\text{حق الزحمه صاحب اثر} + 2 \times (\text{هزینه های تولید و سایر هزینه های جنبی})$

شمارگان

تبصره ۷: هزینه‌های تولید کتاب شامل هزینه‌های داوری، ویرایش و هزینه‌های فنی چاپ و اثرات می‌باشد.

۲-۱۰ انتشارات دانشگاه مجاز است هنگام فروش کتاب‌های خود تخفیف‌هایی در قیمت پشت جلد به شرح زیر قائل شود:

- اعضای هیأت علمی شاغل و بازنشسته دانشگاه الزهرا^(س) در هر سال تا ۱۵ جلد کتاب (از هر کتاب یک جلد) با ۵۰٪ تخفیف

- دانشجویان دانشگاه الزهرا^(س) با ارائه فهرست اسامی دانشجویان آن درس توسط استاد مربوط برای کتاب درسی ۵۰٪ و برای کتاب کمک درسی ۲۵٪ تخفیف

- کارمندان دانشگاه الزهرا^(س) حداکثر پنج جلد کتاب (از هر کتاب یک جلد) با ۲۰٪ تخفیف

- دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی، نهادها و مؤسسات دولتی، انجمن‌ها و کانون‌های علمی و فرهنگی ۲۰٪ تخفیف

- کتاب فروشان با ارائه کارت نظام صنفی به ترتیب زیر تخفیف داده می‌شود:

- تا پانصد هزار ریال ۱۰٪

- از پانصد هزار ریال تا یک میلیون ریال ۱۵٪

- از یک میلیون ریال تا دو میلیون ریال ۲۰٪

- از دو میلیون ریال تا پنج میلیون ریال ۲۵٪

- از پنج میلیون ریال به بالا ۳۰٪

- کتابخانه‌های عمومی کشور ۲۰٪ تخفیف

- موزعین با انعقاد قرارداد توزیع ۳۵٪ تخفیف

- صاحبان اثر تا ۲۰۰ نسخه از اثرشان ۲۵٪ تخفیف

۳-۱۰ انتشارات دانشگاه می‌تواند کتاب‌هایی را که بیش از پنج سال از تاریخ چاپ آنها گذشته است با ۴۰٪ تخفیف به فروش برساند.

۱۰-۴ انتشارات دانشگاه مجاز است برای معرفی فعالیت‌های انتشاراتی دانشگاه و توسعه روابط و مبادلات علمی و فرهنگی، نسخه‌هایی از انتشارات خود را به سازمان‌ها و کتابخانه‌های معتبر و مراکز مهم تحقیقاتی و علمی و فرهنگی در داخل یا خارج از کشور اهدا نماید.

- انتشارات دانشگاه حداکثر پنج نسخه از کتاب منتشر شده را به کتابخانه مرکزی دانشگاه الزهرا^(س) و کتابخانه دانشکده‌های مرتبط اهدا می‌نماید.

- انتشارات دانشگاه از هر کتاب تازه انتشار یافته خود ده نسخه را در اختیار رئیس دانشگاه قرار خواهد داد تا به شخصیت‌های علمی اهدا شود.

- علاوه بر حق الزحمه، تعداد ۱۰ نسخه به صاحبان اثر اهدا خواهد شد.

تبصره ۸: در کتاب‌های اهدایی عبارت (اهدای دانشگاه الزهرا^(س)) درج خواهد شد.

۵-۱۰ انتشارات دانشگاه می‌تواند از کتاب‌های چاپ دانشگاه به قیمت پشت جلد با هر مؤسسه نشر کتاب قرارداد مبادله کتاب منعقد کند.

- تفسیر مواد و شرح موارد مسکوت این آیین‌نامه به عهده شورای انتشارات دانشگاه است.

این آیین‌نامه در ۱۰ ماده و ۸ تبصره در نود و هفتمین جلسه شورای انتشارات به تاریخ ۹۳/۴/۲ به تصویب اعضای شورای انتشارات رسید و اجرای آن از تاریخ ابلاغ به دانشکده‌ها و پژوهشکده الزامی گردید.